

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

**КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА
АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»
(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол № 5 від 26.06.2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

Вячеслав КОЛОМІЄЦЬ

26 червня 2026 року

**ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ ТА МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ
КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
освітнього компоненту підготовки
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

II курс

Київ – 2026

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 7 від 25.06.2026 р.)

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні Навчально-методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 6 від 24.06.2026 р.)

Укладачі:

Прянічников В.В., старший викладач кафедри хореографічного та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря;

Прянічникова Л.Ю., викладач кафедри хореографічного та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Викладачі:

Прянічников В.В., старший викладач кафедри хореографічного та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря;

Прянічникова Л.Ю., викладач кафедри хореографічного та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Техніка виконання та методика викладання класичного танцю. Робоча програма освітнього компонента першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Уклад.: Прянічников В.В., Прянічникова Л.Ю. – К.: КМАТ імені Сержа Лифаря, 2026 р. – с. 49.

© КМАТ імені Сержа Лифаря, 2026

ЗМІСТ

1. Опис освітнього компоненту	4
2. Мета та завдання освітнього компоненту	5
3. Програма освітнього компоненту	8
4. Структура освітнього компоненту	41
5. Теми практичних занять	42
6. Теми індивідуальних занять	42
7. Теми для самостійного опрацювання	43
8. Методи та форми навчання	43
9. Методи та форми контролю	44
10. Оцінювання результатів навчання	44
11. Методичне забезпечення	48
12. Рекомендована література	49

1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Денна форма навчання
		Цикл спеціальної підготовки
Змістових розділів – 4	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва	Рік підготовки
		2-й роки
		Семестр
		III-IV-й
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти Бакалавр	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 1		4
		Практичні
		64
		Індивідуальні заняття
		4
		Самостійна робота
		48
		Вид контролю: залік III –й сем. екзамен IV – й сем.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 60% / 40%.

2. Мета та завдання освітнього компоненту

Мета: формування у здобувачів вищої освіти стійких професійних умінь у виконанні координаційно-складних елементів класичного танцю, спрямованих на розвиток технічної майстерності, стійкості, витривалості та сили, а також свідоме оволодіння виразними засобами та музично-ритмічними особливостями класичного танцю.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- опанування координаційно-складних елементів exercise;
- розвиток стійкості, витривалості та сили, шляхом збільшення кількості рухів за рахунок більш швидкого темпу виконання.
- початок формування виразних засобів в класичному танці;
- подальший розвиток координації та музикальності, розвиток виразності при виконанні рухів та вправ.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- фахову термінологію;
- технічно-методичні засади виконання координаційно-складних елементів exercise;
- принципи застосування виразних засобів класичного танцю;
- основні форми port de bras та temps lié;
- послідовність ускладнення exercise.

вміти:

- виконувати координаційно-складні елементи exercise у різних темпах та ритмічних структурах, зберігаючи технічну точність;
- застосовувати виразні засоби класичного танцю у поєднанні з технікою руху;
- виконувати основні форми temps lié та port de bras біля станка та на середині зали;
- реалізовувати перехід від простих до ускладнених комбінацій, демонструючи правильну поставу корпусу, позиції ніг та рук, виворотність та дотягнутість ніг;
- виконувати вправи на розвиток стійкості та витривалості із збереженням амплітуди і якості руху;
- здійснювати самокорекцію під час виконання завдань, аналізуючи власні технічні помилки та способи їх усунення.

розуміти:

- закономірності поєднання техніки виконання рухів та музично-ритмічного оформлення.
- принципи формування виразних засобів та художнього образу на початковому рівні підготовки;
- залежність між координацією, диханням і якістю руху при виконанні координаційно-складних елементів exercise;
- важливість цілісності руху — безперервності та плавності;
- логічність побудови танцювальних комбінації з використанням координаційно-складних елементів exercise.
- основи безпечного виконання складних вправ: раціональне використання м'язової сили, правильний розподіл ваги, положення спини та таза.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних **компетентностей:**

Спеціальні компетентності (СК):

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

3. Програма освітнього компоненту

РОЗДІЛ 5 . Методика виконання та викладання координаційно-складних елементів exercise.

Тема 16. Battement fondu. Етапи вивчення та різновиди.

Визначення, особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні battement fondu та його різновидів. Етапи вивчення battement fondu та його різновидів.

Різновиди battements fondu:

- battements fondu пальцями в підлогу;
- battements fondu на 45*;
- battements double fondu.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання battement fondu та його різновидів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок координації, при одночасній та узгодженій роботі обох ніг. Засвоєння етапів вивчення battement fondu та його різновидів.

Завдання

1. Засвоїти положення sur le sou-de-pied(умовне спереду та позаду).
2. Виконати battements fondus пальцями в підлогу та на 45°.
3. Виконати battements double fondus.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні battement fondu та його різновидів. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів battements fondus.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін battement fondu?
2. Яка головна особливість технічного виконання battement fondu та його різновидів?
3. Які етапи вивчення battement fondu?
4. Які різновиди battement fondu?
5. Яке значення battement fondu в опануванні координації рухів?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.

5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2015. 218 с.
3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2015. 250 с.

Тема 17. Battement frappe. Етапи вивчення та різновиди.

Визначення, особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні battement frappe та його різновидів. Етапи вивчення battement frappe та його різновидів.

Різновиди battement frappe:

- battement frappe пальцями в підлогу;
- battement frappe на 30°;
- battement double frappe.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання battements frappes та його різновидів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок роботи нижньої частини ноги при фіксованому положенні стегна. Засвоєння етапів вивчення battement frappe та його різновидів.

Завдання

1. Засвоїти основне положення sur le cou-de-pied
2. Виконати battements frappes пальцями в підлогу та на 30°.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні battements frappes та його різновидів. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів battements frappes.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін *vattement frappe*?
2. Яка головна особливість технічного виконання *vattement frappe* та його різновидів?
3. Які етапи вивчення *vattement frappe*?
4. Які різновиди *vattement frappe*?
5. Яке головне завдання вправи *vattement frappe* в *exercice*?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 18. Petit battement sur le cou-de-pied та battement battu. Еману вивчення та різновиди.

Визначення, особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні *petit battements sur le cou-de-pied* та *battement battu*. Етапи вивчення *petit battements sur le cou-de-pied* та *battement battus*.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання petit battement sur le cou-de-pied та battement battu біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок швидкої та чіткої зміни положення sur le cou-de-pied. Засвоєння етапів вивчення petit battement sur le cou-de-pied.

Завдання

1. Виконати комбінацію petit battements sur le cou-de-pied.
2. Виконати комбінацію battements double frappes.
3. Виконати battements battus.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні petit battements sur le cou-de-pied та battements battu. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів petit battements sur le cou-de-pied, battements battus та battements double frappes.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін petit battement sur le cou-de-pied?
2. Яка головна особливість технічного виконання petit battement sur le cou-de-pied та battement battu?
3. Які етапи вивчення petit battement sur le cou-de-pied та battement battu?
4. Яке головне завдання вправи petit battement sur le cou-de-pied та battement battu.

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – 3., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 19. Battement developpe. Етапи вивчення та різновиди.

Визначення, особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні battement developpe та його різновидів. Етапи вивчення battement developpe та його різновидів.

Різновиди battement developpe:

- battement developpe passé;
- battement developpe tombe;
- battement developpe balance;
- battement developpe з відведенням ноги на 1/4, 1/2 кола та з поверненням її назад.
- battement developpe ballote.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання battement developpe та його різновидів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок плавного, виворотного та контрольованого розкриття ноги на 90°. Засвоєння етапів вивчення battement developpe та його різновидів.

Завдання

1. Засвоїти pas retire.
2. Виконати battement developpe.
3. Виконати battement developpe passé.
4. Виконати battement developpe tombe.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні battement developpe та його різновидів. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів battement developpe.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін battement developpe?
2. Яка головна особливість технічного виконання battement developpe?
3. Які етапи вивчення battement developpe?
4. Які різновиди battement developpe?

5. Яку роль відіграє *vattement developpe* в структурі рухів класичного танцю?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 20. Rond de jambe en l'air. Етапи вивчення та різновиди.

Визначення, розкрити особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні *rond de jambe en l'air* та його різновидів. Етапи вивчення *rond de jambe en l'air* та його різновидів.

Різновиди *rond de jambe en l'air*:

- *rond de jambe en l'air en dehors* та *en dedans* з *plié*;
- *rond de jambe en l'air en dehors* та *en dedans* в *plié*;
- *rond de jambe en l'air en dehors* та *en dedans* на *plié*;

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання *rond de jambe en l'air* та його різновидів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок кругових рухів нижньої частини ноги на 45* .
Засвоєння етапів вивчення rond de jambe en l'air та його різновидів.

Завдання

1. Виконати rond de jambe en l'air en dehors та en dedans.
2. Виконати rond de jambe en l'air en dehors та en dedans з plié, в plié та на plié.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні rond de jambe en l'air та його різновидів. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів rond de jambe en l'air.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін rond de jambe en l'air?
2. Яка головна особливість технічного виконання rond de jambe en l'air?
3. Які етапи вивчення rond de jambe en l'air?
4. Які різновиди rond de jambe en l'air?
5. Яку роль відіграє rond de jambe en l'air в структурі рухів класичного танцю?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.

3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 21. Demi rond та grand rond de jambe. Етапи вивчення та різновиди.

Визначення, особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні demi rond та grand rond de jambe та його різновидів. Етапи вивчення demi rond та grand rond de jambe та його різновидів.

Різновиди demi rond та grand rond de jambe:

- demi rond та grand rond de jambe на 45°;
- demi rond та grand rond de jambe на 90°;
- demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90° на pli e;
- grand rond de jam jete.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання demi rond та grand rond de jambe та його різновидів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок кругового руху ноги на 45° та 90°. Засвоєння етапів вивчення demi rond та grand rond de jambe та його різновидів.

Завдання

1. Виконати demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90°.
2. Виконати demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90° на pli e.
3. Виконати grand rond de jam jete.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати методичні помилки, що найчастіше виникають при виконанні demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90°. Визначити шляхи усунення недоліків виконання.
2. Скласти комбінацію з елементів demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90°.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін demi rond та grand rond de jambe ?
2. Яка головна особливість технічного виконання demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90°?
3. Які етапи вивчення demi rond та grand rond de jambe на 45° та 90°?
4. Які етапи вивчення grand rond de jam jete?
5. Які варіанти demi rond та grand rond de jambe використовуються в розділах «Adagio» та «Allegro».

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
4. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
5. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
6. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
7. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
3. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Поточний контроль успішності здобувачів освіти з розділу 5 «Методика виконання та викладання координаційно-складних елементів exercise» здійснюється у формі накопичення балів за аудиторну та самостійну роботу. Оцінюванню підлягають рівень технічної та методично грамотної правильності виконання рухів, виразність, музикальність, координація виконання, володіння професійною термінологією, здатність до методичного аналізу рухів exercise, а також уміння складати та аналізувати танцювальні комбінації.

Накопичення балів за розділом 5			
Вид діяльності	Аудиторна робота	Самостійна робота	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	8	-	8

Виразність, музикальність та координація виконання	8	-	8
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	10	4	14
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	-	6	6
Всього	26	10	36

Критерії оцінювання визначають рівень сформованості виконавських, координаційних та методичних умінь здобувачів освіти під час опанування координаційно-складних елементів exercise.

Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	Нечіткі позиції рук та ніг, недостатня виворотність, порушення напрямів та характеру виконання рухів розділу; значні методичні помилки під час виконання вправ	1-3
	Правильне виконання основних позицій рук та ніг під виконання рухів розділу, проте допускаються окремі неточності у виворотності, напрямках руху та методиці виконання	4-6
	Точне, технічно та методично грамотне виконання рухів розділу; правильні позиції рук та ніг, збереження виворотності, чітких напрямів, характеру та техніки виконання рухів	7-8
Виразність, музикальність та координація виконання	Недостатня виразність виконання, слабке відчуття музичного ритму, порушення узгодженості рухів рук, ніг та корпусу	1-3
	Виконання достатньо музикальне та координоване, проте виразність, ритмічна точність і узгодженість рухів нестабільні	4-6
	Виразне, музикальне та координовано точне виконання рухів, узгоджена робота рук, ніг і корпусу, збереження стилістики класичного танцю	7-8
Методичний аналіз	Фрагментарні знання термінології та методики виконання рухів exercise; невміння пояснити послідовність вивчення рухів	1-4

виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	Здобувач орієнтується у методичних принципах виконання рухів exercise, але допускає неточності у термінології та поясненнях	5-9
	Повне володіння професійною термінологією, розуміння етапів вивчення та методики виконання рухів, логічні та аргументовані відповіді	10-14
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	Комбінації побудовані нелогічно, відсутня узгодженість рухів та музичного матеріалу	1-2
	Комбінації побудовані правильно, але потребують більшої цілісності та виразності	3-4
	Комбінації побудовані методично грамотно, логічно, музикально та технічно доцільно	5-6

РОЗДІЛ 6. Засоби виразності в класичному танці.

Тема 22. Фактори, які формують засоби виразності в класичному танці.

Розгляд факторів які формують палітру виразних засобів виконання. Їх розвиток та значення для створення засобами хореографічної лексики сценічного образу.

Практичне заняття

Мета: розвинути виразність виконання рухів, сформувати здатність створення сценічного образу.

Завдання

1. Виконати вправи на плавність та чіткість рухів рук, ніг, корпусу та голови.
2. Виконати один і той самий рух у різних емоційних станах.
3. Адаптувати виразність рухів відповідно до музичного супроводу.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати фактори, які впливають на формування виразності виконання в класичному танці.
2. Визначити роль музичного супроводу у створенні сценічного образу.
3. Проаналізувати значення положення рук, голови, корпусу та погляду у передачі емоційного стану.
4. Підготувати приклади виконання одного руху з різним емоційним забарвленням.

Питання для самоперевірки

1. Що належить до засобів виразності в класичному танці?
2. Які фактори впливають на формування сценічної виразності виконавця?
3. Яку роль у створенні сценічного образу відіграють руки, корпус, голова та погляд?

4. Чому музикальність є важливою складовою виразності виконання?
5. Як змінюється характер виконання руху залежно від емоційного стану?
6. Яке значення має виразність виконання для створення художнього образу в класичному танці?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
3. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
6. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
7. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

Тема 23. Значення та різновид поз класичного танцю.

Етапи та послідовність вивчення поз класичного танцю, їх різновид та використання в уроці класичного танцю. Значення правильного засвоєння поз класичного танцю для успішного опанування розділів Adagio та Allegro.

Визначення понять croisee, effacee, ecartee.

Вивчення поз чотирьох arabesque та поз attitude.

Музичне оформлення вправ на вивчення поз класичного танцю.

Практичне заняття

Мета: відпрацювання правильного положення ніг, рук та корпусу при побудові поз класичного танцю. Засвоєння етапів вивчення поз класичного танцю.

Завдання

1. Виконати вправ на вивчення великих та маленьких поз croisee, effacee, ecartee з ногою носком в підлогу.
2. Виконати вправ на вивчення великих та маленьких поз croisee, effacee, ecartee на 90°.
3. Виконати вправи на вивчення поз чотирьох arabesque та поз attitude.

Завдання для самостійної роботи

1. Усвідомити естетичну, технічну та культурну сутність поз класичного танцю.
2. Проаналізувати яку роль відіграють пози у формуванні сценічного образу.
3. Скласти комбінацію на вивчення поз класичного танцю.

Питання для самоперевірки

1. Що таке «поза» у класичному танці?
2. Як класифікуються пози?
3. Чому при формуванні поз класичного танцю важливо дотримуватися не лише точного положення ніг, рук та корпусу, а і положення голови та погляду?
4. Які помилки найчастіше виникають при побудові поз класичного танцю?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
3. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
6. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
7. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л., 2003. – 160 с.

3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

Тема 24. Зв'язуючі та допоміжні рухи. Етапи вивчення та різновиди.

Поняття, етапи вивчення, правила виконання та методичні рекомендації виконання зв'язуючих та допоміжних рухів.

Значення зв'язуючих та допоміжних рухів для виразного виконання комбінацій та вправ. Роль зв'язуючих та допоміжних рухів в успішному опануванні техніки класичного танцю.

Етапи вивчення та опанування таких зв'язуючих та допоміжних рухів:

- pas couru;
- pas coupe;
- pas tombe;
- pas degage;
- flic-flac;
- pas balance.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій на засвоєння техніки виконання зв'язуючих та допоміжних рухів біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: визначення значення зв'язуючих та допоміжних рухів для виразного виконання комбінацій та вправ. Засвоєння етапів вивчення зв'язуючих та допоміжних рухів.

Завдання

1. Виконати комбінації з pas couru, pas degage та pas balance.
2. Виконати комбінації з pas tombe та pas coupe.
3. Виконати комбінації з flic-flac.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити роль допоміжних та зв'язуючих рухів у побудові комбінацій класичного танцю.
2. Проаналізувати чому допоміжні та зв'язуючі рухи вимагають не меншої уваги при виконанні, ніж основні елементи.
3. Скласти комбінацію з використанням допоміжних та зв'язуючих рухів.

Питання для самоперевірки

1. Яка відмінність між допоміжними та зв'язуючими рухами з основними елементами класичного танцю?
2. Назвіть приклади допоміжних та зв'язуючих рухів?
3. На яких етапах навчання вводяться допоміжні та зв'язуючі рухи?
4. Чому допоміжні та зв'язуючі рухи вважаються основою для розвитку танцювального рисунку?
5. Яким чином емоційна виразність передається через допоміжні та зв'язуючі рухи?

Література:

Основна:

1. Андрийчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
3. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
6. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
7. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

Тема 25. Значення рук в класичному танці.

Розгляд послідовності роботи рук при виконанні рухів та вправ класичного танцю на протязі всього уроку класичного танцю.

Значення правильної роботи рук для успішного опанування арломб, формування поз класичного танцю, великих стрибків та різноманітних обертів.

Пластика рук як основа виразності, художньої образності, емоційності.

Практичне заняття

Мета: усвідомлення естетичного та технічного значення рук в класичному танці.

Завдання

1. Виконати вправи на плавність руху рук.
2. Виконати вправи на баланс з використанням правильно поставою рук.

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К.,2001.
3. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
6. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
7. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

Поточний контроль успішності здобувачів освіти з розділу 6 «Засоби виразності в класичному танці» здійснюється у формі накопичення балів за аудиторну та самостійну роботу. Оцінюванню підлягають рівень технічної та методично грамотної правильності виконання рухів, виразність, музикальність, координація, здатність до створення сценічного образу, володіння професійною термінологією, розуміння значення поз, рук, зв'язуючих та допоміжних рухів у класичному танці, а також уміння аналізувати та будувати танцювальні комбінації.

Накопичення балів за розділом 6			
Вид діяльності	Аудиторна робота	Самостійна робота	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	5	-	5
Виразність, музикальність та координація виконання	4	-	4

Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	5	4	9
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	-	6	6
Всього	14	10	24

Критерії оцінювання визначають рівень сформованості виконавських, координаційних та методичних умінь здобувачів освіти під час опанування засобів виразності класичного танцю.

Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	Нечітке виконання поз класичного танцю, неправильні положення рук, ніг, корпусу, голови та погляду; значні методичні помилки під час виконання зв'язуючих і допоміжних рухів.	1-2
	Загалом правильне виконання поз і рухів класичного танцю, проте допускаються окремі неточності у положеннях рук, корпусу, голови та методиці виконання зв'язуючих і допоміжних рухів.	3
	Точне, технічно та методично грамотне виконання поз і рухів класичного танцю; правильні положення рук, ніг, корпусу, голови та погляду; дотримання методики виконання зв'язуючих і допоміжних рухів.	4
Виразність, музикальність та координація виконання	Недостатня виразність виконання, слабке відчуття музичного ритму, порушення узгодженості рухів рук, ніг та корпусу	1-2
	Виконання достатньо музикальне та координоване, проте виразність, ритмічна точність і узгодженість рухів нестабільні	3
	Виразне, музикальне та координовано точне виконання рухів, узгоджена робота рук, ніг і корпусу, збереження стилістики класичного танцю	4
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на	Фрагментарні знання термінології та методики виконання рухів і поз класичного танцю	1-3
	Здобувач орієнтується у методичних принципах виконання рухів і поз класичного	3-6

питання	танцю, але допускає неточності у поясненнях і термінології	
	Повне володіння професійною термінологією, розуміння значення засобів виразності, логічні та аргументовані відповіді	7-9
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	Комбінації побудовані нелогічно, відсутня узгодженість рухів та музичного матеріалу	1-2
	Комбінації побудовані правильно, але потребують більшої цілісності та виразності	3-4
	Комбінації побудовані методично грамотно, логічно, музикально та виразно, із доцільним використанням засобів класичного танцю	5-6

РОЗДІЛ 7. Роль координації у технічному розвитку артиста балету.

Тема 26. Основні форми port de bras.

Поняття та значення port de bras. Шість твердо встановлених форм port de bras – методика виконання та етапи вивчення.

Особливості комбінування виконання рухів класичного танцю з різноманітними port de bras.

Port de bras як preparation до tours в великі пози.

Виконання різноманітних форм port de bras на середині залу та біля станка.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок плавного та узгодженого руху рук під час зміни позицій. Засвоєння етапів вивчення port de bras.

Завдання

1. Виконати основні форми port de bras.
2. Виконати комбінацій з port de bras як preparation до tours в великі пози.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати яку роль відіграє port de bras у створенні художнього образу в класичному танці?
2. Скласти комбінацію на різноманітні port de bras.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін port de bras?
2. Які основні правила виконання port de bras?
3. Які помилки найчастіше трапляються при виконанні port de bras?

4. Яка роль port de bras в розвитку координації?

Література:

Основна:

1. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
2. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
3. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
5. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
6. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
7. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

Тема 27. Значення та різновид temps lie.

Поняття temps lie. Правила вивчення та методичні рекомендації виконання temps lie. Музичний супровід та музична розкладка виконання temps lie. Значення temps lie у системі хореографічного виховання.

Різновиди форм temps lie:

- temps lie par terre;
- temps lie par terre з перегибом корпусу;
- temps lie на 90°;
- temps lie з pirouettes;
- temps lie з tour lent;
- temps lie sauté.

Виконання різноманітних форм temps lie на середині залу.

Практичне заняття

Мета: набуття навичок перенесення центру ваги тіла з однієї ноги на іншу. Засвоєння етапів вивчення temps lie.

Завдання

1. Виконати temps lie par terre та temps lie par terre з перегибом корпусу.
2. Виконати temps lie на 90°.
3. Виконати temps lie з pirouettes.
4. Виконати temps lie з tour lent.
5. Виконати temps lie sauté.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати значення temps lie при опануванні розділів «Adagio» та «Allegro».
2. Визначити основні особливості виконання temps lie.
3. Скласти комбінацію для засвоєння техніки виконання temps lie.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін temps lie?
2. Які основні завдання виконання temps lie?
3. Як ускладнюються форми temps lie у процесі навчання?
4. Чому важливо опрацювати temps lie на всіх етапах навчання від початкового до професійного рівня?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58

11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 28. Основні танцювальні кроки.

Поняття pas de bourrée. Етапи вивчення, правила виконання та методичні рекомендації виконання pas de bourrée. Використання pas de bourrée в побудові танцювальних комбінацій всіх розділів уроку класичного танцю.

Різновиди pas de bourrée:

- pas de bourrée без переміни ніг та з переміною ніг;
- pas de bourrée dessus-dessous;
- pas de bourrée ballotte;
- всі види pas de bourrée en tournant.

Виконання вправ та танцювальних комбінацій для опанування техніки виконання pas de bourree біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: відпрацювання координацію ніг, рук та корпусу. Засвоєння етапів вивчення pas de bourrée.

Завдання

1. Виконати pas de bourrée з переміною ніг біля станка та на середині залу.
2. Виконати pas de bourrée dessus-dessous та pas de bourree ballotte;
3. Виконати всі види pas de bourrée en tournant.

Завдання для самостійної роботи

1. Засвоїти основні види pas de bourrée та визначити його застосування у танцювальних комбінаціях.
2. Проаналізувати значення pas de bourrée в структурі класичного танцю.
3. Скласти комбінацію використовуючи різноманітні види pas de bourrée.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін pas de bourrée?
2. Які основні різновиди pas de bourrée використовуються у класичному танці?

3. Які правила виконання pas de bourrée?
4. Яка роль pas de bourrée в танцювальних комбінаціях?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К.,2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.: 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Поточний контроль успішності здобувачів освіти з розділу 7 «Роль координації у технічному розвитку артиста балету» здійснюється у формі накопичення балів за аудиторну та самостійну роботу. Оцінюванню

підлягають технічна та методично грамотна правильність виконання рухів, рівень координації, засвоєння техніки port de bras, temps lié та pas de bourrée, розуміння їх методики виконання, а також здатність до побудови танцювальних комбінацій і усвідомлення ролі координації у класичному танці.

Накопичення балів за розділом 6			
Вид діяльності	Аудиторна робота	Самостійна робота	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	6	-	6
Виразність, музикальність та координація виконання	6	-	6
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	8	2	10
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	-	6	6
Всього	20	8	28

Критерії оцінювання визначають рівень сформованості технічних, координаційних та методичних умінь здобувачів освіти під час опанування розділу 7 «Роль координації у технічному розвитку артиста балету». Оцінювання враховує якість виконання port de bras, temps lié, pas de bourrée, ступінь засвоєння координаційних принципів, а також рівень методичного розуміння та здатність до аналізу навчального матеріалу.

Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	Нечітке виконання рухів, порушення позицій рук, ніг і корпусу, слабке володіння технікою port de bras, temps lié та pas de bourrée; значні методичні помилки у виконанні.	1-2
	Загалом правильне виконання рухів, проте допускаються окремі неточності у техніці, положеннях рук, ніг і корпусу та методиці виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée.	3-4

	Точне, технічно та методично грамотне виконання рухів; правильні позиції рук, ніг і корпусу; дотримання принципів виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée.	5-6
Виразність, музикальність та координація виконання	Недостатня виразність виконання, слабке відчуття музичного ритму, порушення координації рухів рук, ніг і корпусу під час виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée	1-2
	Виконання достатньо музикальне та координоване, проте виразність, ритмічна точність і узгодженість рухів нестабільні під час виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée	3-4
	Виразне, музикальне та координаційно точне виконання рухів; стабільна узгодженість роботи рук, ніг і корпусу; дотримання стилістики класичного танцю у port de bras, temps lié та pas de bourrée	5-6
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	Фрагментарні знання термінології та методики виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée; невміння пояснити етапи вивчення та правила виконання рухів	1-3
	Неповне засвоєння методики виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée; допускаються неточності у термінології, розумінні техніки виконання та послідовності етапів навчання	3-7
	Повне володіння професійною термінологією; чітке розуміння методики виконання, етапів вивчення та правил виконання port de bras, temps lié та pas de bourrée; логічні та аргументовані відповіді	8-10
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	Комбінації побудовані нелогічно, відсутня узгодженість рухів та музичного матеріалу	1-2
	Комбінації побудовані правильно, але потребують більшої цілісності та виразності	3-4
	Комбінації побудовані методично грамотно, логічно, музикально та виразно, із доцільним використанням засобів класичного танцю	5-6

РОЗДІЛ 8. Послідовність ускладнення exercise з урахуванням вікових особливостей учнів.

Тема 29. Введення півпальців в exercise.

Послідовність та етапи введення півпальців при виконанні рухів та вправ класичного танцю. Методичні правила та зауваження при виконанні battements fondus, battements soutenu, battements frappes, petits battements sur le cou-de-pied, rond de jambe en l'air, battements releves lents та developpes в exercise біля станка та на середині залу на півпальцях.

Практичне заняття

Мета: ознайомити з технікою виконання підйому на півпальці, розвинути силу м'язів стопи опорної ноги, сформувати навички рівноваги та стійкості.

Завдання

1. Виконання підготовчих вправ для введення півпальців в exercise.
2. Виконання основних рухів класичного танцю на півпальцях.
3. Виконання танцювальних комбінацій на півпальцях.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати значення виконання вправ на півпальцях у формуванні сили та стійкості опорної ноги.
2. Проаналізувати можливі помилки при виконанні вправ на півпальцях та шляхів їх корекції.
3. Створити комбінацію з використанням рухів класичного танцю на півпальцях.

Питання для самоперевірки

1. Що означає термін releve?
2. Яке значення має робота на півпальцях для опорної ноги?
3. Які правила виконання рухів та вправ на півпальцях?
4. На якому етапі навчання доцільно вводити вправи на півпальцях?
5. Яке значення має введення півпальців для успішного опанування класичним танцем?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.

6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 30. Розвиток виразності виконання exercise.

Етапи та послідовність вивчення поз класичного танцю, їх різновид та використання в уроці класичного танцю. Значення правильного засвоєння поз класичного танцю для успішного опанування розділів Adagio та Allegro.

Визначення понять epalmeunt croisee, effacee, ecartee. Вивчення чотирьох arabesque та поз attitude.

Музичне оформлення вправ на вивчення поз класичного танцю.

Практичне заняття

Мета: усвідомлення техніки та стилістики поз класичного танцю, сформувати навички їх виконання.

Завдання

1. Виконання поз класичного танцю пальцями в підлогу.
2. Виконання поз класичного танцю на 90°.

Завдання для самостійної роботи

1. Засвоїти основні пози класичного танцю.
2. Проаналізувати класифікації поз класичного танцю.

3. Скласти комбінацію на засвоєння техніки виконання поз класичного танцю.

Питання для самоперевірки

1. Що означає поняття epalmeunt?
2. Чи відрізняються пози croisee та efface?
3. Яких основних помилок слід уникати під час побудови поз класичного танцю?
4. Як пози класичного танцю впливають на виразність і стилістику рисунка танцювальних комбінацій?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахеян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
4. Ахеян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.

4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 31. Специфіка виконання вправ exercise на 90°.

Етапи та послідовність вивчення рухів класичного танцю на 90°. Особливості вивчення та методичні зауваження при виконанні рухів на 90° біля станка та на середині залу.

Практичне заняття

Мета: ознайомити з технікою виконання рухів класичного танцю на 90°; розвинути силу стегна.

Завдання

1. Виконати battements fondus на 90°.
2. Виконати battements soutenu на 90°.
3. Виконати rond de jambe en l'air на 90°.
4. Виконати demi-rond та grand rond на 90°.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати значення рухів на 90° при опануванні розділів «Adagio».
2. Визначити основні особливості виконання рухів на 90°.
3. Скласти комбінацію для засвоєння виконання рухів класичного танцю на 90°.

Питання для самоперевірки

1. Яка послідовність вивчення рухів на 90°?
2. Які м'язи укріплюються при виконанні рухів на 90°?
3. Які технічні труднощі виникають найчастіше при виконанні рухів на 90°?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.

6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Тема 32. Exercise en tournant як складова частина розвитку координації.

Поняття en tournant. Етапи вивчення, правила виконання та методичні рекомендації виконання рухів en tournant. Значення використання рухів en tournant для подальшого успішного засвоєння техніки класичного танцю. Використання en tournant в побудові танцювальних комбінацій.

Практичне заняття

Мета: розвиток просторової орієнтації при виконанні вправ з поворотом.

Завдання

1. Виконати рухи групи battements en tournant на 1/8, 1/4, 1/2 кола:
 - battement tendus;
 - battement tendus jete;
 - battements fondus;
 - battements soutenu;
 - battements frappes;
 - battements releves lents та developpes;
 - grand battement jete.

2. Виконати рухи групи ronds en tournant на 1/8, 1/4, 1/2 кола:
 - rond de jam par terre;
 - rond de jam en l'air.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте послідовність вивчення виконання рухів en tournant.
2. Проаналізувати значення виконання рухів en tournant.
3. Скласти комбінацію з застосуванням рухів en tournant.

Питання для самоперевірки

1. Що означає поняття en tournant?
2. Які основні принципи виконання рухів en tournant?
3. Які труднощі виникають при виконанні рухів en tournant?
4. Яка послідовність вивчення рухів en tournant?

Література:

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К., 2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККіМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л., 2003. – 160 с.

3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 250 с.

Поточний контроль успішності здобувачів освіти з розділу 8 «Послідовність ускладнення exercise з урахуванням вікових особливостей учнів» здійснюється у формі накопичення балів за аудиторну та самостійну роботу. Оцінюванню підлягають рівень технічної та методично грамотної правильності виконання рухів на півпальцях, на 90° та en tournant, засвоєння поз класичного танцю, розуміння послідовності ускладнення exercise, а також здатність до побудови навчальних танцювальних комбінацій з урахуванням вікових особливостей.

Накопичення балів за розділом 6			
Вид діяльності	Аудиторна робота	Самостійна робота	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	6	-	6
Виразність, музикальність та координація виконання	6	-	6
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	8	4	12
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	-	8	8
Всього	20	12	32

Критерії оцінювання визначають рівень сформованості технічних, координаційних та методичних умінь здобувачів освіти під час опанування поступового ускладнення exercise.

Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
Технічна та методично грамотна правильність виконання рухів і вправ	Недостатній рівень володіння технікою виконання рухів на півпальцях, на 90° та en tournant; порушення виворотності, координації, стійкості, положення корпусу, позицій ніг та рук; значні методичні помилки під час виконання exercise.	1-2
	Загалом правильне виконання рухів і вправ, але наявні окремі технічні та методичні неточності у виконанні рухів на півпальцях, поз класичного танцю, вправ на 90° та en tournant.	3-4
	Технічно грамотне, стійке та координаційно правильне виконання рухів і вправ; правильне дотримання методики виконання exercise, точність позицій і поз, впевнене виконання рухів на півпальцях, на 90° та en tournant.	5-6
Виразність, музикальність та координація виконання	Виконання недостатньо музикальне та виразне; порушення координації, ритму, просторового орієнтування та взаємозв'язку рухів.	1-2
	Виконання достатньо музикальне та координоване, проте виразність і узгодженість рухів потребують удосконалення.	3-4
	Виразне, музикальне та координаційно точне виконання; чітке відтворення характеру рухів та поз класичного танцю.	5-6
Методичний аналіз виконання рухів, усне опитування та відповіді на питання	Здобувач освіти фрагментарно володіє теоретичним матеріалом; не може пояснити послідовність вивчення рухів та методичні особливості їх виконання рухів на півпальцях, на 90° та en tournant.	1-4
	Здобувач освіти володіє основними теоретичними положеннями; пояснює послідовність введення півпальців, виконання поз, рухів на 90° та en tournant, але допускає окремі неточності.	5-9
	Здобувач освіти демонструє повне та системне розуміння методики поступового ускладнення exercise; аргументовано аналізує технічні особливості виконання рухів, визначає типові помилки та способи	10-12

	їх корекції.	
Складання та аналіз танцювальних комбінацій	Комбінації побудовані нелогічно, відсутня узгодженість рухів та музичного матеріалу	1-2
	Комбінації побудовані правильно, але потребують більшої цілісності та виразності	3-5
	Комбінації побудовані методично грамотно, логічно, музикально та виразно, із доцільним використанням засобів класичного танцю	6-8

4. Структура освітнього компоненту

Назви модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	
	усього	у тому числі

		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРЗВО
1	2	3	4	5	6	7
III СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Методика виконання та викладання координаційно-складних елементів exercise.						
Тема 16. Battements fondu. Етапи вивчення та різновиди.	6		4			2
Тема 17. Battement frappe. Етапи вивчення та різновиди.	6		4			2
Тема 18. Petit battment sur le cou-de-pied та battement battu. Етапи вивчення та різновиди.	6		4			2
Тема 19. Battment developpes. Етапи вивчення та різновиди.	6		4			2
Тема 20. Rond de jambe en l'air. Етапи вивчення та різновиди.	6		4			2
Тема 21. Demi rond та gran rond de jambe. Етапи вивчення та різновиди.	4		2			2
Усього годин за розділом 5	34		22			12
РОЗДІЛ 6. Засоби виразності в класичному танці.						
Тема 22. Фактори, які формують засоби виразності в класичному танці.	6	1	1			4
Тема 23. Значення та різновид поз класичного танцю.	10	1	4		1	4
Тема 24. Зв'язуючі та допоміжні рухи. Етапи вивчення та різновиди.	9		4		1	4
Тема 25. Значення рук в класичному танці.	1		1			
Усього годин за розділ 6	26	2	10		2	12
Усього годин за III семестр	60	2	32		2	24
IV СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 7. Роль координації у технічному розвитку артиста балету.						
Тема 26. Основні форми port de bras.	11	1	6			4
Тема 27. Значення та різновид temps lie.	11	1	6			4
Тема 28. Основні танцювальні кроки.	6		4			2
Усього годин за розділ 7	28	2	16			10
РОЗДІЛ 8. Методика виконання та викладання ускладнених форм exercise.						
Тема 29. Введенням півпальців в exercise. Розвиток сили та стійкості опорної ноги.	8		4			4
Тема 30. Розвиток виразності виконання exercise.	9		4		1	4
Тема 31. Специфіка виконання вправ exercise на 90*.	7		4			3
Тема 32. Exercise en tournant як складова частина розвитку координації.	8		4		1	3
Усього годин за розділ 8	32		16		2	14
Усього годин за IV семестр	60	2	32		2	24

Разом	120	4	64		4	48
--------------	------------	----------	-----------	--	----------	-----------

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
16	Battements fondu. Етапи вивчення та різновиди.	4
17	Battement frappe. Етапи вивчення та різновиди.	4
18	Petit battment sur le cou-de-pied та battement battu. Етапи вивчення та різновиди.	4
19	Battment developpes. Етапи вивчення та різновиди.	4
20	Rond de jambe en l'air. Етапи вивчення та різновиди.	4
21	Demi rond та gran rond de jambe. Етапи вивчення та різновиди.	2
22	Фактори, які формують засоби виразності в класичному танці.	1
23	Значення та різновид поз класичного танцю.	4
24	Зв'язуючі та допоміжні рухи. Етапи вивчення та різновиди.	4
25	Значення рук в класичному танці.	1
26	Основні форми port de bras.	6
27	Значення та різновид temps lie.	6
28	Основні танцювальні кроки.	4
29	Введенням півпальців в exercise.	4
30	Розвиток виразності виконання exercise.	4
31	Специфіка виконання вправ exercise на 90*.	4
32	Exercise en tournant як складова частина розвитку координації.	4
	Разом	64

6. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
23	Значення та різновид поз класичного танцю.	1
24	Зв'язуючі та допоміжні рухи. Етапи вивчення та різновиди.	1
30	Розвиток виразності виконання exercise.	1
32	Exercise en tournant як складова частина розвитку координації.	1
	Разом	4

7. Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
16	Battements fondu. Етапи вивчення та різновиди.	2
17	Battement frappe. Етапи вивчення та різновиди.	2
18	Petit battment sur le cou-de-pied та battement battu. Етапи вивчення та різновиди.	2
19	Battment developpes. Етапи вивчення та різновиди.	2
20	Rond de jambe en l'air. Етапи вивчення та різновиди.	2
21	Demi rond та gran rond de jambe. Етапи вивчення та різновиди.	2
22	Фактори, які формують засоби виразності в класичному танці.	4
23	Значення та різновид поз класичного танцю.	4
24	Зв'язуючі та допоміжні рухи. Етапи вивчення та різновиди.	4
26	Основні форми port de bras.	4
27	Значення та різновид temps lie.	4
28	Основні танцювальні кроки.	2
29	Введенням півпальців в exercise.	4
30	Розвиток виразності виконання exercise.	4
31	Специфіка виконання вправ exercise на 90*.	3
32	Exercise en tournant як складова частина розвитку координації.	3
	Разом	48

8. Методи та форми навчання

- лекція, пояснення, методичний показ, демонстрація рухів, перегляд відеоматеріалів та їх аналіз;
- практичні заняття: виконання практичних завдань з класичного танцю (біля станка та на середині залу), опитування здобувачів освіти;
- індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти: практичний показ, корекція техніки виконання, аналіз власних комбінацій, вправ та уроків класичного танцю;
- самостійна робота: опрацювання навчально-методичної літератури, аналіз відеоматеріалів, складання та виконання навчальних танцювальних комбінацій, виконання методичних завдань.

9. Методи та форми контролю

- усне опитування (термінологія, методика виконання рухів, етапи навчання);
- поточний контроль (накопичувальна система оцінювання за розділами програми);
- підсумковий контроль: залік (III семестр);
- підсумковий контроль: екзамен (IV семестр).

10.Оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до накопичувальної системи контролю. Упродовж семестру здобувачі вищої освіти мають можливість набрати до 60 балів за поточну роботу (відвідування та активність на лекційних заняттях, виконання практичних завдань та вправ для самостійної роботи). Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (III семестр) та екзамену (IV семестр), які оцінюються максимум у 40 балів. Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточну діяльність та підсумковий контроль, і становить максимально 100 балів.

Розподіл балів , які отримують здобувачі вищої освіти

Розділ	Аудиторна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Всього балів
III СЕМЕСТР				
Розділ 5	26	10	-	36
Розділ 6	14	10	-	24
Залік	-	-	40	40
Разом за семестр	40	20	40	100
IV СЕМЕСТР				
Розділ 7	20	8	-	28
Розділ 8	20	12	-	32
Екзамен	-	-	40	40
Разом за семестр	40	20	40	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90-100	A	Відмінно	Здобувач вищої освіти в

			<p>повному обов'язі володіє теоретичними знаннями: вільно оперує термінологією, розуміє методичні принципи технічного розвитку координації та формування засобів виразності в класичному танці, знає послідовність введення ускладнень в exercise. Може аргументовано пояснити значення та методичні прийоми виконання координаційно-складних елементів (fendu, frappé, petit battement, rond de jambe en l'air, grand rond de jambe тощо). Відповіді відрізняються глибиною, системністю та логічністю викладу.</p> <p>Виконання вправ біля станка та на середині залу — впевнене, технічно грамотне, з високим рівнем професійної майстерності: досконала виворотність та дотягнутість ніг, стійкість та підтягнутість корпусу, точність позицій рук та ніг. Точно відтворює текст комбінацій, володіє музично-ритмічною структурою та демонструє правильну координацію виконання ускладнених вправ exercise.</p> <p>Виконання рухів виразне, з культурою та стилістичною точністю; виявляє самостійність у роботі та здатність виправляти власні помилки; застосовує елементи методичного аналізу у виконанні.</p>
82-89	В	дуже добре	<p>Здобувач вищої освіти добре засвоїв навчальний матеріал: володіє основною термінологією та розуміє методичні принципи викладання координаційно-складних елементів, але у поясненнях можливі неточності або недостатня глибина. Відповіді</p>

			<p>в цілому логічні, проте не завжди відрізняються повнотою.</p> <p>Виконання вправ біля станка та на середині залу правильне і технічно грамотне, але трапляються помилки при виконанні деяких елементів – проявляються окремі недоліки при збереженні виворотності та дотягну тості ніг, є окремі труднощі з утриманням стійкості корпусу, позиції рук та ніг мають окремі неточності, спостерігається незначний збій узгодженості рухів. Комбінації відтворюються послідовно, проте іноді з незначними неточностями у ритмічній чи просторовій побудові.</p> <p>Рухи достатньо виразні, демонструють культуру виконання, проте не завжди мають стилістичну точність. Самостійність проявляється, але здобувач інколи потребує корекції з боку викладача.</p>
74-81	С	добре	<p>Здобувач вищої освіти засвоїв основний обсяг матеріалу, орієнтується в термінах і поняттях, але відповіді поверхові, неповні, з окремими помилками. Методичні принципи технічного розвитку координації та формування засобів виразності розуміє частково.</p> <p>Виконання вправ супроводжується помітними недоліками: обмежена виворотність, слабка дотягнутість ніг, неточність у позиціях рук та ніг, труднощі з утриманням рівноваги та узгодженості рухів. При відтворенні танцювальних комбінацій виникають помітні труднощі з послідовністю рухів та музично-ритмічною структурою.</p> <p>Художня виразність і культура руху проявляються нерівномірно,</p>

			самостійність недостатня.
64-73	D	задовільно	<p>Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на елементарному рівні: орієнтується в термінах класичного танцю лише частково, відповіді поверхові з численними неточностями. Розуміння методичних принципів технічного розвитку координації та формування засобів виразності є фрагментарним.</p> <p>Виконання вправ технічно нестабільне: слабка постава, обмежена виворотність, неточні позиції рук і ніг, порушення стійкості корпусу та координації рухів. У комбінаціях часто губиться, допускає помилки в ритмі та послідовності.</p> <p>Виразність та культура руху слабкі. Потребує постійного контролю викладача, самостійність практично відсутня.</p>
60-63	E	достатньо	<p>Здобувач вищої освіти має лише фрагментарні знання з ОК. Відповіді неповні, з грубими помилками у термінах та поняттях класичного танцю. Методичні принципи технічного розвитку координації та формування засобів виразності майже не засвоєні.</p> <p>Виконання вправ відбувається з великими труднощами: слабка техніка, часта втрата рівноваги, неправильні позиції рук і ніг, відсутність точності у динаміці та ритміці.</p> <p>Художня виразність відсутня, культура руху низька, контроль за тілом мінімальний.</p>
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	<p>Здобувач вищої освіти володіє матеріалом лише частково, не може чітко сформулювати основні терміни та поняття, не розуміє значення більшості вправ і не</p>

			<p>орієнтується у структурі уроку.</p> <p>Виконання вправ здійснюється з грубими помилками: порушуються майже всі правила виконання рухів класичного танцю, відсутня координація рухів, музикальність виконання вправ на дуже низькому рівні, часто губиться просторове рішення.</p> <p>Самостійність і виразна культура виконання рухів відсутні.</p>
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	<p>Здобувач вищої освіти не володіє теоретичними знаннями та методичними правилами виконання елементів класичного танцю. Не знає базових понять і термінів, не здатен відповісти навіть на найпростіші питання.</p> <p>Виконання вправ неможливе навіть на елементарному рівні, технічні та ритмічні навички відсутні.</p>

11. Методичне забезпечення

Навчально – методичний комплекс освітнього компонента:

- робоча програма;
- теми і плани лекцій;
- методичні рекомендації та завдання до практичних занять;
- методичні рекомендації з організації та завдання до самостійної роботи.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Андрощук Л. М. Еволюція класичного танцю в контексті розвитку танцівника та спортсмена. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2, 2022. С. 54-58.
2. Андрійчук М. О. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студ. спеціальності «Хореографія». – Л., 2016. – 26 с.
3. Ахекян Т.Л. Значення рук в класичному танці. Методичні рекомендації. – К.,2001.
4. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: Навчально-методичний посібник. – К.:ДАКККиМ, 2003. 115 с.
5. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах.- 2-ге вид. - К.: Музична Україна, 1990. -256 с.
6. Герц І.І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. - К., 2007. – 154 с.
7. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – З., 2018.- 239с.
8. Захарчук Н. Словник хореографічних термінів ЛОВНИК Навчально-методичний посібник. – Л., 2013. – 27 с.
9. Карлицька С. В., Копієвський О. Д. Класичний екзерсис в ансамблі народного танцю: методичні принципи та структура. Мистецтвознавчі записки, 2020.
10. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю. – С., 2021. – 58
11. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник.- К.: Альтерпрес, 2005.- 324с.: іл.

Допоміжна:

1. Голдріч О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
2. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. - Л.. 2003. – 160 с.
3. Кінезіологія танцю : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, 2020. 244 с.
4. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2015. 218 с.
5. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Міністерство культури України, Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2015. 250 с.